

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка

Затверджено

на засіданні кафедри української літератури
імені академіка Михайла Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2024)
Завідувач кафедри

Володимир МИКИТЮК

Силабус
Загальноуніверситетської навчальної дисципліни вільного вибору
«Іван Франко воїн, націоналіст, ментор»,

Назва курсу	«Іван Франко воїн, націоналіст, ментор»
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціально-сті	Галузь знань 03 Гуманітарні науки.
Викладач курсу	Микитюк Володимир Ількович, кандидат філологічних наук, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка, доцент
Контактна інформація викладача	volodymyr.mykytyuk@lnu.edu.ua ilkovycz@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій / практичних занять (за попередньою домовленістю) у дистанційному режимі на платформі Zoom: https://us04web.zoom.us/j/7569545014?pwd=BIB6EtWmXJKLbattZO3Cvkd1NVzhaw.1 ID: 756 954 5014 Код: 54321
Сторінка курсу	
Інформація про курс	«Іван Франко воїн, націоналіст, ментор» є дисципліною, яка викладається у 5 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Об'єктом вивчення вибіркової дисципліни є політична, філософська, педагогічна, журналістська, історіографічна спадщина Івана Франка у проекції на сучасність
Мета та цілі курсу	Вивчити окремі публіцистичні й наукові твори Івана Франка 1890-1900 рр. з літературознавчою, історичною, педагогічною та культурно-філософською проблематикою, актуалізувати національний первень світогляду Івана Франка, розвивати критичне мислення і комунікативні навички студентів, зацікавити і залучити до сучасного літературного процесу
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">ОСНОВНА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Франко І. [Що таке соціалізм?], [у:] Idem, Зібрання творів: у 50 томах, Київ 1986, Т.45, с. 44-55. 2. Франко І. «Ідеї» й «ідеали» галицької москвофільської молодезі, [у:] Idem, Зібрання творів: у 50 томах, Київ 1986, Т.45, с. 410-422. 3. Франко І. Гірчичне зерно (Із моїх споминів) // Збір. творів: У 50 т. – Т. 21. 4. Франко І. Двоязичність і дволичність // Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 2010. Т. 54. С. 600–615. 5. Франко І. Дещо про себе самого), [у:] Idem, Зібрання творів: у 50 томах, Київ 1981, Т.31, с. 28-32. 6. Франко І. Наука і її взаємини з працюючими класами), [у:] Idem, Зібрання творів: у 50 томах, Київ 1986, Т.45, с. 24-40. 7. Франко І. Не спитавши броду / Іван Франко // Зібрання творів : у 50 т. Т. 18 / Іван Франко. – К. : Наук. думка, 1977. – С. 325–463. 8. Франко І. Темне царство. Причинки до оцінення поезій Тараса Шевченка / Іван Франко // Зібрання творів : у 50 т. Т. 26. К. : Наук. думка, 1981. С. 152. 9. Франко І. Університети в Росії / Іван Франко // Зібрання творів : у 50 т. Т. 46. Кн. 1 / Іван Франко. – К. : Наук. думка, 1985. – С. 491–512. 10. Франко, Іван. (2008). Правове становище української літератури в Росії. Іван – Франко. Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах, том 53. Київ: Наукова думка, С. 468–471. 11. Франко, Іван. (1986). Зміна системи. Зібрання творів у 50 томах, том 46, книга 2. Історичні праці. Київ: Наукова думка, С. 302–316.

12. Франко, Іван. (1986). Подуви весни в Росії. Зібрання творів у 50 томах, том 45. Київ: Наукова думка, С. 349–376.
13. Франко, Іван. (1986). Примітки до статті: Дещо про польсько-українські відносини. Відповідь п. Т. Романовичу на статтю «Хатні справи русинів». Зібрання творів у 50 томах, том. 46, книга 2. Історичні праці. Київ: Наукова думка, С. 407–409.
14. Франко, Іван. (2009). Стара Русь. Зібрання творів у 50 томах. Показчик купюр. Київ: Наукова думка, С. 190–224.
15. Франко, Іван. (2010). Сухий пеня. Іван Франко. Додаткові томи до Зібрання творів у 50 томах, том 54. Київ: Наукова думка, С. 577–581.

ДОПОМІЖНА

1. Баган О. Проблема Росії для українського національного руху: погляд Івана Франка / О. Баган // Іван Франко : інтерпретації : зб. статей / О. Р. Баган ; [відп. за вип. П. Іванишин]. – Дрогобич, 2015. – С. 73–85.
2. Баган, Олег. (2015). Іван Франко: інтерпретації: монографія. Дрогобич: РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 184 с.
3. Валіцький, Анджей. (2000). «Чи можливий ліберальний націоналізм?», у: Націоналізм: Антологія. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. Київ: Смолоскип, С. 804–821.
4. Возняк М. Невідомий голос Івана Франка в університетській справі / Михайло Возняк // Краківські вісті. – Краків, 1942. – Число 148. – С. 3–4.
5. Гатчінсон, Джон. (2000). «Культурний і політичний націоналізм», у: Націоналізм: Антологія. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. Київ: Смолоскип, С. 654–655.
6. Гнатюк М. І. Іван Франко у літературно-естетичних концепціях його часу / Михайло Гнатюк. – Львів : Каменяр, 1999. – 181 с.
7. Грицак, Ярослав. (2006). Пророк у своїй Вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886) : монографія. Київ: Критика, 631 с.
8. Іванишин, Петро. (2016). Іван Франко і національне буття: герменевтичні акценти: монографія. Дрогобич: Посвіт, 172 с.
9. Качмар, Володимир. (2021). Львівський університет у 1784–1918 роках: організаційні, освітньо-наукові та національні трансформації: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 531 с.
10. Корнійчук В. Ліричний універсум Івана Франка: горизонти поетики. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2004. 485 с.
11. Легкий, Микола. (2020). Проза Івана Франка: поетика, естетика, рецепція в критиці: монографія. Львів: Інститут Івана Франка НАН України, Львівський національний університет імені Івана Франка, 608 с.
12. Луців Л. Іван Франко – борець за національну і соціальну справедливість / Лука Луців. – Нью Йорк – Джерзі Сіті : Свобода, 1968. – 654 с.
13. Микитюк В. І. Іван Франко в історії української педагогіки: монографія / Володимир Микитюк; [за наук. ред. докт. пед. наук, проф. Володимира Кеміня]. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. – 488 с.
14. Микитюк В. Іван Франко і методика викладання української літератури : навчально-методичний посібник / Володимир Микитюк. – 2-ге вид., допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 268 с.
15. Микитюк В. Іван Франко про «божевілья цезаря» і «корисних ідіотів» // Збруч. – 27. 08. 2019. – <https://zbruc.eu/node/91646> або ж Незалежний культурологічний часопис «І». – 27. 08. 2019. – <http://www.ji-magazine.lviv.ua/2019/ivan-franko-pro-bozhevillya-cezarya.htm> (Передрук).
16. Микитюк В. Лектура і культура. Про шанси і бар'єри інтеграції у вивченні літератури в школі / Володимир Микитюк // Збруч. – 09. 06. 2020. – <https://zbruc.eu/node/98192>
17. Микитюк В. Педагогічні концепти Івана Франка (теорія та методика навчання літератури) : монографія / Володимир Микитюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка,

	<p>2017. – 408 с.</p> <p>18. Микитюк В. Фільм «Захар Беркут»: pro et contra / Володимир Микитюк // Збруч. – 09. 12. 2019. – https://zbruc.eu/node/94177</p> <p>19. Микитюк В. Франкові конкретизації образу інтелектуала. Українсько-галицький педагогічний аспект / Володимир Микитюк // Збруч. – 22. 08. 2018. – https://zbruc.eu/node/82431</p> <p>20. Микитюк, Володимир. (2022). «Іван Франко про московство, сікофантів і гендігерів». Збруч. Доступно: https://zbruc.eu/node/111360 [02. 04. 2022].</p> <p>–</p> <p>21. Микитюк, Володимир. (2019). «Іван Франко про «божевілья цезаря» і «корисних ідіотів». Збруч. Доступно: https://zbruc.eu/node/91646 [27. 08. 2019].</p> <p>22. Нахлік, Євген. (2019). Віражі Франкового духу: Світогляд. Идеологія. Література: монографія. Київ: Наук. думка, 638 с.</p> <p>23. Рябчук, Микола. (2021). «Сором'язливий колоніалізм». Збруч. Доступно: https://zbruc.eu/node/102782 [19. 01. 2021].</p> <p>24. Сухий, Олексій. (2003). Від русофільства до москвофільства (російський чинник у громадській думці та суспільно-політичному житті галицьких українців у ХІХ столітті) : монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 495 с.</p> <p>25. Снайдер Т. «Імперія знову атакує. Яка кінцева мета Путіна?» Збруч. Доступно: https://zbruc.eu/node/111068</p> <p>26. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка: діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2009. 319 с.</p> <p>27. Kocznr, Jan. (1963). Z historii wymowy sądowej w b. zaborze austriackim. Palestra 7/9(69), 47–56. Доступно: https://bazhum.muzhp.pl/media/files/.</p>
Обсяг курсу	3 кредити ЄКТС, 90 годин. З них 32 години аудиторних занять, з яких 16 лекційних годин, 16 годин практичних занять, 58 годин для самостійної роботи студента.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної вибіркової дисципліни студент повинен знати факти і події з життя Івана Франка, які визначають світоглядну еволюцію та сутність його ідеологічної та художньої концептосфери, зміст основних художніх, літературознавчих, педагогічних та історичних текстів, що становлять основу курсу. Уміти аналізувати та самостійно і критично узагальнювати та інтерпретувати культурно-філософську спадщину Івана Франка.</p> <p>У результаті вивчення курсу студент може розвинути загальні (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; опрацювання та аналізу інформації з різних джерел) та фахові компетентності (усвідомлення художньо-виховного, національно-світоглядного, творчо-розвивального потенціалу української літератури, здатність критично осмислювати культурні надбання та новітні досягнення гуманітарної науки)</p>
Ключові слова	Іван Франко, російсько-українська війна, українська література, культурний націоналізм, педагогічна концептосфера.
Формат курсу	Дистанційний, викладання якого здійснюється через проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем.
Теми	<p>* СХЕМА КУРСУ:</p> <p>1 тиждень Лекція «Інтелектуальний портрет Івана Франка»</p> <p>Іван Франко є найбільшим «роботодавцем» та інвестором в українську гуманітаристику. Між тим, є проблеми із соціологізованим поданням життєпису, «життєдолі» Франка в школі й університеті. Визначальною ціхою Франка-інтелектуала безперечно є мультидисциплінарність. Успішність сучасного навчання (освіти) передбачає здатність ризикувати і неперервність цього вічного процесу. Власне, коли «малюємо» інтелектуальний портрет Франка, то маємо враховувати його ж провідну методологію. Тобто, – цілісність, тобто – міждисциплінарність дослідження. Вражаюче, наскільки Франко є актуальним для сучасної України! Можна стверджувати, що у більшості із наукових царин, де він успішно реалізував свої</p>

інтенції (філологія, історія, філософія, педагогіка, психологія творчості, журналістика...), його засадничі наукові принципи залишаються вартісними. Навіть у педагогіці. І це не дивує, бо апріорі дидактика є найбільш консервативною галуззю також і щодо учіння літератури. А дидактика літератури передовсім була і пристрасною Франка-філолога, і його постійним болем, і «ревнощами» щодо своїх фахових чи недолугих вчителів і колег, яким пощастило мати аудиторію...

Література

Франко І. Дещо про себе самого), [у:] Idem, Зібрання творів: у 50 томах, Київ 1981, Т.31, с. 28-32.

Гнатюк М. І. Іван Франко у літературно-естетичних концепціях його часу / Михайло Гнатюк. – Львів : Каменяр, 1999. – 181 с.

Грицак, Ярослав. (2006). Пророк у своїй Вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886) : монографія. Київ: Критика, 631 с.

Луців Л. Іван Франко – борець за національну і соціальну справедливість / Лука Луців. – Нью Йорк – Джерзі Ситі : Свобода, 1968. – 654 с.

Микитюк В. І. Іван Франко в історії української педагогіки: монографія / Володимир Микитюк; [за наук. ред. докт. пед. наук, проф. Володимира Кеміня]. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. – 488 с.

2 тиждень Практичне

«Цікаві факти життєдолі Івана Франка.

- 1. Чи був на військовій службі Іван Франко?**
- 2. Вражаючі факти із біографії митця.**
- 3. Франко – журналіст.**
- 4. Чому наш університет носить ім'я Франка?**
- 5. Чи був Іван Франко викладачем?**

3 тиждень Лекція

«Конструкти західноєвропейського індивідуалізму та культурного націоналізму у світоглядній концептосфері Івана Франка

Іван Франко сформувався та діяв в «західній» цивілізаційній простороні, тому його спадщина особливо важлива для нашого перехідного суспільства в умовах вступу в Європейську унію, для точного вибору стандартів та цілей трансформації української системи освіти та науки, для повернення до універсальних цивілізаційних цінностей. Завдяки універсалізмів таланту й інтелекту вчений здійснив своєрідний прорив на європейські і світові простори, залишившись органічно цілісним у своїх національних почуттях і самосвідомості. Особливої ваги Франко надавав університетській освіті, вбачав майбутнє нації у молоді. Його маловідомий лист 1906 року до студентів Львівського університету дуже драстичний і полемічний. «Пишуся з великим зворушенням», «не завдавайте тяжкого удару нашій Україні» – ці слова показують надзвичайну перейнятість, емпатію Франка до студентства, а також передусім виявляють його розуміння ролі освіченої еліти в побудові національної держави та демократичної організації суспільства.

Франко І. Університети в Росії / Іван Франко // Зібрання творів : у 50 т. Т. 46. Кн. 1 / Іван Франко. – К. : Наук. думка, 1985. – С. 491–512.

Франко, Іван. (2008). Правове становище української літератури в Росії. Іван Франко. Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах, том 53. Київ: Наукова думка, С. 468–471.

Возняк М. Невідомий голос Івана Франка в університетській справі / Михайло Возняк // Краківські вісті. – Краків, 1942. – Число 148. – С. 3–4.

Качмар, Володимир. (2021). Львівський університет у 1784–1918 роках: організаційні, освітньо-наукові та національні трансформації: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 531 с.

Микитюк В. Франкові конкретизації образу інтелектуала. Українсько-галицький педагогічний аспект / Володимир Микитюк // Збруч. – 22. 08. 2018. –

<https://zbruc.eu/node/82431>

4 тиждень Практичне

«Культурний націоналізм Івана Франка у статтях 1890-х років»

1. **Що дозволяє вважати Франка європейським ученим?**
2. **Чому Франко був «проти» участі студентів у безпосередній політичній боротьбі?**
3. **Критичний аналіз статей І. Франка (на вибір).**
4. **«Ідея університету» у світогляді І. Франка.**
5. **Освіта (державна, приватна, незалежна, секуляризована, національна...). Франковий час і сучасність.**

5 тиждень Лекція

«Примат національного світогляду. «Excelsior!»

Роль Івана Франка у формуванні української модерної нації на зламі століть розглянемо крізь оптику постколоніальної парадигми Д. Гатчінсона та зосібна М. Рябчука. Системно окреслимо періодизування та градацію світоглядних (зокрема націоналістичних) компонент І. Франка, актуальність його ідей для сучасності, адже ця тенденція є сталою, бо практика двох українських новітніх революцій ХХІ століття також підтверджує той факт, що саме націоналістичні чинники і прагнення до розвитку демократії є основою розвитку. Зокрема, Гатчінсон аргументовано відзначав, що, як і в більшості європейських націоналізмів саме недержавних народів, першим і неминучим кроком українського націоналізму у його протистоянні із російським і польським національним нарративом стали просвітницькі та освітні пріоритети. Пасіонарна активна частина українських інтелектуалів, яка закономірно була у меншості щодо інертної більшості, в умовах політичної лібералізації визначальною обирала боротьбу за національну вищу школу.

Література

Франко І. [Що таке соціалізм?], [у:] Idem, Зібрання творів: у 50 томах, Київ 1986, Т.45, с. 44-55.

Гатчінсон, Джон. (2000). «Культурний і політичний націоналізм», у: Націоналізм: Антологія. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. Київ: Смолоскип, С. 654–655.

Грицак, Ярослав. (2006). Пророк у своїй Вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886) : монографія. Київ: Критика, 631 с.

Микитюк В. І. Іван Франко в історії української педагогіки: монографія. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. – 488 с.

Нахлік, Євген. (2019). Віражі Франкового духу: Світогляд. Ідеологія. Література: монографія. Київ: Наук. думка, 638 с

Рябчук, Микола. (2021). «Сором'язливий колоніалізм». Збруч. Доступно: <https://zbruc.eu/node/102782> [19. 01. 2021].

6 тиждень Практичне

«Культурний націоналізм Івана Франка у статтях 1900-х років»

1. **Націоналізм як рушій поступу.**
2. **Франкова світоглядна еволюція.**
3. **Культурний (ліберальний) націоналізм.**
4. **Чи можливо звільнитися від постколоніального синдрому?**
5. **Критичний аналіз Франкових статей і дискусія про сучасний стан націоналізму.**

7 тиждень Лекція

«Третій» Франко: морально-етичне несприйняття москвофільства

Розглянемо гіпотезу, що підсумкове превалювання національної ідеї є органічним й очікуваним філософським та ідейно-політичним осердям еволюційного

поступу мислителя. Це – лейтмотив синкретичної періодизації у новаторському проєкті Євгена Нахліка. де доведено, що саме тоді утвердився *«третій Франко»*, коли у середині 1890-х років загалом відбувся перехід од позитивізму до модернізму в українському письменстві і культурі загалом, а зміни в світогляді письменника оформилися як в ідеологічному плані (послаблення соціальних первнів і посилення національних), так і в художньому (використання модерністського інструментарію). Сформулюємо, градуємо і систематизуємо Франкову класифікацію не тільки різновидів, джерел та причин пандемії москвофільства, але розглянемо методи профілактики і вакцинування від цієї «інфекційної хвороби».

Франко, Іван. (1986). Подуви весни в Росії. Зібрання творів у 50 томах, том 45. Київ: Наукова думка, С. 349–376.

Франко, Іван. (1986). Примітки до статті: Дещо про польсько-українські відносини. Відповідь п. Т. Романовичу на статтю «Хатні справи русинів». Зібрання творів у 50 томах, том. 46, книга 2. Історичні праці. Київ: Наукова думка, С. 407–409.

Баган, Олег. (2015). Іван Франко: інтерпретації: монографія. Дрогобич: РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 184 с.

Валіцький, Анджей. (2000). «Чи можливий ліберальний націоналізм?», у: Націоналізм: Антологія. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. Київ: Смолоскип, С. 804–821.

Сухий, Олексій. (2003). Від русофільства до москвофільства (російський чинник у громадській думці та суспільно-політичному житті галицьких українців у ХІХ столітті) : монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 495 с.

Микитюк В. І. Іван Франко в історії української педагогіки: монографія / Володимир Микитюк; [за наук. ред. докт. пед. наук, проф. Володимира Кеміня]. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. – 488 с.

8 тиждень Практичне

Аналіз статті Івана Франка «Подуви весни в Росії»

- 1. Франко про ментальний психотип «орди».**
- 2. Моральні імперативи Франка.**
- 3. Чому писав Франко російською?**
- 4. Франко про джерела москвофільства.**
- 5. Дискусія щодо окремих постулатів статті «Подуви весни в Росії».**

9 тиждень Лекція

«Франків образ-діагноз російському абсолютизму, «бюрократичній орді»»

Франкове визначення головної якості російського «буття» – цивілізаційна, ментальна, духовна невиразність і розщепленість між Азією і Європою. Наголошено на Франкових прозорливих і по-справжньому моторошних своєю «вічною» актуальністю метафорах-мемах: «сангвініки в Західній Європі»; «пропагандистський гачок», «карикатурна весна», «бореальна весна», «рафінована система брехень», «бюрократична орда», «зло» (імперія зла), «божевілля Цезаря» та ін. Образні характеристики теперішніх орбанів і сіяртів, інших європейських «корисних ідіотів», про яких писав Франко. Зомбобіомаса як продукт «рафінованої системи брехень», з якою неможливо провадити діалог, адже це вже «клініка», наочне явище спроби *психологічної компенсації* за Адлером.

Франко, Іван. (2009). Стара Русь. Зібрання творів у 50 томах. Показчик купюр. Київ: Наукова думка, С. 190–224.

Франко, Іван. (2010). Сухий пень. Іван Франко. Додаткові томи до Зібрання творів у 50 томах, том 54. Київ: Наукова думка, С. 577–581.

Франко, Іван. (1986). Зміна системи. Зібрання творів у 50 томах, том 46, книга 2. Історичні праці. Київ: Наукова думка, С. 302–316.

Іванишин, Петро. (2016). Іван Франко і національне буття: герменевтичні акценти: монографія. Дрогобич: Посвіт, 172 с.

Легкий, Микола. (2020). Проза Івана Франка: поетика, естетика, рецепція в критиці: монографія. Львів: Інститут Івана Франка НАН України, Львівський національний університет імені Івана Франка, 608 с.

Микитюк В. Іван Франко про «божевілля цезаря» і «корисних ідіотів» // Збруч. – 27. 08. 2019. – <https://zbruc.eu/node/91646> або ж Незалежний культурологічний часопис «Ї». – 27. 08. 2019. – <http://www.ji-magazine.lviv.ua/2019/ivan-franko-pro-bozhevillya->

cezarya.htm (Передрук).

10 тиждень Практичне

Аналіз статті «Зміна системи» Івана Франка

1. Франкова «мемарня».
2. Франко про російську пропаганду.
3. Антиімперський наратив Івана Франка.
4. Історичні паралелі російсько-японської і російсько-української війни.
5. Аналіз зразків сучасної української літератури про війну.

11 тиждень Лекція

«Сангвініки в Західній Європі»: Франковий погляд на генезу русофільства

Актуальність проблематики, вражаюча незмінність українсько-російського протистояння і профетичність (прозорливість) Франка про генезу і вплив імперської пропаганди на тих, хто сповнений марних надій та оманливих ілюзій, що зумовлені «гнучкістю поведінки» та їхньою «соціальною адаптивністю». Аналіз і рекомендації українського публіциста, який у численних статтях констатував, що на «пропагандистський гачок» «карикатурної весни» (*декларативної лібералізації – В. М.*) російського чиновника «... в Європі не зловився ніхто, крім тих, які мають свій інтерес у тім, щоб піддержувати престиж і повагу російського самодержавного чиновника». Франко у боротьбі із галицьким москвофільством.

Франко, Іван. (2008). Правове становище української літератури в Росії. Іван Франко. Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах, том 53. Київ: Наукова думка, С. 468–471.

Франко І. Гірчичне зерно (Із моїх споминів) // Зібр. творів: У 50 т. – Т. 21.

Франко І. Двоязичність і дволичність // Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 2010. Т. 54. С. 600–615.

Микитюк, Володимир. (2022). «Іван Франко про московство, сікофантів і гендігерів». Збруч. Доступно: <https://zbruc.eu/node/111360> [02. 04. 2022].

Kocznur, Jan. (1963). Z historii wymowy sądowej w b. zaborze austriackim. Palestra 7/9(69), 47–56. Доступно: <https://bazhum.muzhp.pl/media/files/>.

12 тиждень Практичне

Дискусія про генезу і стан сучасного європейського москвофільства

1. Чи можливі «добрі росіяни»?
2. Рецепція «великої» російської культури у Європі.
3. Платне «москвофільство».
4. Філософські й історичні праці І. Франка про генезу і розв'язки імперіалізму.
5. Дискусія про перспективи і шляхи культурної перемоги України.

13 тиждень Лекція

Сікофанти і гендігери: історичні й теперішні

Європейські й українські виміри дискусії про «добрих росіян». Головно тої частини, яка, за словами нашого класика, «прикладає до себе назву «общества», громади, нації». Як ставитися до російської класики, «великої» літератури? Теза про ставлення російського «ліберала» до «українського питання», про тест на справжню людяність і демократизм, який проходять у росії буквально одиниці (Крим чий?), а абсолютна більшість так званих опозиціонерів говорять про «бутерброд», який не можна передавати туди-сюди. Приклади сікофантства (платних донощиків), яскравий обрах зрадника-авантюриста Юзефа Гендігера, сучасних колаборантів. політичного москвофільства як інструменту пропагандистського супроводу маніакальної агресивності, реального кривавого розширення російської імперії. Тобто, – війни, яка

фактично офіційно проголошена державною доктриною і єдиним способом самозбереження тоталітарної росії у ХХІ столітті, москвофільства привнесеного і цілеспрямовано підживлюваного.

Франко, Іван. (1986). Примітки до статті: Дещо про польсько-українські відносини. Відповідь п. Т. Романовичу на статтю «Хатні справи русинів». Зібрання творів у 50 томах, том. 46, книга 2. Історичні праці. Київ: Наукова думка, С. 407–409.

Франко І. Темне царство. Причинки до оцінення поезій Тараса Шевченка / Іван Франко // Зібрання творів : у 50 т. Т. 26. К. : Наук. думка, 1981. С. 152.

Франко І. Гірчичне зерно (Із моїх споминів) // Збір. творів: У 50 т. – Т. 21.

Франко І. Двоязичність і дволичність // Додаткові томи до Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 2010. Т. 54. С. 600–615.

Снайдер Т. «Імперія знову атакує. Яка кінцева мета Путіна?» Збруч. Доступно: <https://zbruc.eu/node/111068>

Proces Józefa Tyburcego dwojga imion Hendigera. (1892). Kraków: Drukarnia «Czasu», 80 s.

Микитюк, Володимир. (2022). «Іван Франко про московство, сікофантів і гендігерів». Збруч. Доступно: <https://zbruc.eu/node/111360> [02. 04. 2022].

14 тиждень Практичне

Авторитаризм і демократія. Оксфордська дискусія.

- 1. Формулювання дискусійних і проблемних тез про переваги авторитаризму і демократії.**
- 2. Дискусія: Історія України у ХХ столітті. «Криваві землі» (Т. Снайдер).**
- 3. Мотив національної самокритики у Франка.**
- 4. Сікофанти історичні і сучасні, гендігери і медведчуки.**
- 5. Колаборантство мовне і політичне.**

15 тиждень Лекція

Сучасний канон української літератури. Іван Франко і кінематограф.

Нагальною є потреба систематизувати методологічні концепти Івана Франка про специфіку вивчення української літератури як навчальної дисципліни у школі та університеті, який намагався органічно поєднати модернову наукову методологію роботи з художнім текстом та місійність літератури і навчання у національному поступі, «доростання» до «вічних» вартостей та істин, що вимагає праці не тільки розуму, але й духу. Заперечуючи формалізм і шаблонність літературної освіти, вимагаючи «духової праці», визнавав ті функції національної літератури, які ми називаємо тепер фундаментальними: відчуття спільного походження і спільного культурного досвіду, осердя естетичного ладу і моральних вартостей народу, сакральність певних сенсів і національної пам'яті, тотожність прадідів і правнуків, певні символи і знаки, що пізнаються спільно. Ретроспектива і перспектива Франкових текстів. Франко не тільки «великий», але надзвичайно цікавий.

Франко І. Не спитавши броду / Іван Франко // Зібрання творів : у 50 т. Т. 18 / Іван Франко. – К. : Наук. думка, 1977. – С. 325–463.

Корнійчук В. Ліричний універсум Івана Франка: горизонти поетики. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2004. 485 с.

Легкий, Микола. (2020). Проза Івана Франка: поетика, естетика, рецепція в критиці: монографія. Львів: Інститут Івана Франка НАН України, Львівський національний університет імені Івана Франка, 608 с.

Микитюк В. Іван Франко і методика викладання української літератури : навчально-методичний посібник / Володимир Микитюк. – 2-ге вид., допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 268 с.

Микитюк В. Лектура і культура. Про шанси і бар'єри інтеграції у вивченні літератури в школі / Володимир Микитюк // Збруч. – 09. 06. 2020. – <https://zbruc.eu/node/98192>

Микитюк В. Фільм «Захар Беркут»: pro et contra / Володимир Микитюк // Збруч. – 09. 12. 2019. – <https://zbruc.eu/node/94177>

Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка: діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2009. 319 с.

	<p>16 тиждень Практичне Франкові сюжети у Голівуді. Перегляд й обговорення екранізацій творів І. Франка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні проблеми вивчення творчості Івана Франка. Студентська візія. 2. Зіставлення кінематографічних й текстових версій Франкової прози. 3. Перегляд фрагментів фільмів «Захар Беркут», «Киценька» та ін. на вибір. 4. Обговорення і зіставлення із фільмографією («Праведник», «Краля», «Втеча із Шоушенка», «Тюряга» та ін. 5. Дискусія.
Підсумковий контроль, форма	Залік. Усне опитування під час заліку.
Пререквізити	«Історія української літератури», «Історія педагогіки», «Політологія», «Філософія», «Психологія», «Історія України», «Журналістика»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Для викладання курсу буде застосовано поліметодологічний науковий підхід. Узагальнено – використання як літературознавчих, так і загальнонаукових методів навчання і дослідження. Буде залучено теоретичні проблемно-пошуковий та метод критичного аналізу, елементи персоналістичної та антиавторитарної педагогіки і літературознавства. З емпіричних методів заплановано діагностичний (тестування, цілеспрямоване спостереження за навчальним процесом, анкетування) метод, а також прогностичного моделювання, педагогічного експерименту.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу передбачає: доступ до мережі Інтернет, мультимедійна дошка, ноутбук, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Виступи й участь у дискусії на заняттях; написання есе, критичних рецензій; участь у публічних дискусіях, де найважливішим показником є критичність і самостійність у судженнях і дослідженнях. Важливим аспектом є академічна доброчесність: роботи студентів мають бути результатом їхніх оригінальних досліджень і помилок. Нарахування балів здійснюється таким чином: 1) опитування під час практичних занять; 2) оцінювання активності під час дискусій на заняттях; 3) оцінювання письмових робіт; 4) опитування під час заліку
Питання для самоперевірки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інтелектуальна біографія Івана Франка. 2. Мультидисциплінарність спадщини. 3. Періодизація творчості й еволюція світогляду. 4. Франко – журналіст. 5. Франко – історик. 6. Франко – філософ. 7. Франко – педагог. 8. «Двоязичність і дволичність»: поліглот Іван Франко в обороні рідної мови. 9. Ліберальна університетська спільнота і ціннісний концепт Європи як педагогічне кредо І. Франка. 10. Західноєвропейський індивідуалізм і. Франка. 11. Націоналістична парадигма світогляду І. Франка. 12. Культурний націоналізм в українській версії. 13. Франко і Львівський університет. 14. Франко про вищу освіту. 15. «Коли учитель непотрібний, неприготований, несумлінний, то й школа ні до чого»: Франкові викладачі й студенти. 16. Постколоніальні студії. Антиімперський наратив Франка. 17. Франко про Шевченка. Мотив національної самокритики. 18. І. Франко – критики москвофільства. 19. Основні праці Франка про москвофільство.

	<ul style="list-style-type: none"> 20. Актуальність Франкової спадщини. 21. Франко про ментальний психотип москвичини. 22. Франко про європейське москвофільство. 23. Контрпропагандистська методика І. Франка. 24. Франко про деморалізуючу роль московської культури. 25. Аналіз і критика колаборантства-зрадництва у працях І. Франка. 26. Франко про авторитаризм і демократію. 27. Шкільна лектура і літературний канон: місце Франкових текстів. 28. Франко із студентської «лавки»: рецепція і перспективи. 29. Український кінематограф в освоєнні Франка. 30. «Вічні» сюжети від Франка і з Голівуду.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

